

دستور جلسه شماره (۱)
عنوان: بررسی چالش‌ها و موانع صنعت لوازم خانگی ناشی از جنگ تحمیلی و پیشنهادهای اجرایی
مرجع طرح موضوع: انجمن صنایع لوازم خانگی ایران
تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۵/۰۳/۲۴
تعداد صفحات دستور جلسه: ۲
تعداد پیوست‌ها: ۲
شرح موضوع:
وقوع جنگ تحمیلی و تحولات اقتصادی و تجاری متأثر از آن، چالش‌های متعددی را پیش روی واحدهای تولیدی کشور قرار داده است. در این میان، صنایع لوازم خانگی نیز به عنوان یکی از بخش‌های مهم اقتصادی و اثرگذار بر رفاه عمومی، علی‌رغم نقش برجسته خود با مشکلات و محدودیت‌های جدی مواجه شده‌اند. براساس پیگیری‌ها و مکاتبات متعدد انجمن صنایع لوازم خانگی ایران، آسیب‌های وارد شده به زیرساخت‌های تولید، حمل‌ونقل، ارتباطات و تجارت خارجی کشور طی دوره اخیر، شرایط فعالیت بنگاه‌های تولیدی را به‌طور قابل توجهی تحت تأثیر قرار داده و تداوم این وضعیت، فرآیند تأمین مواد اولیه، تولید و عرضه محصولات را با مخاطرات جدی مواجه ساخته است. در کنار آثار ناشی از شرایط فوق، نبود ضوابط و دستورالعمل‌های شفاف در خصوص نحوه ثبت مالی و پذیرش هزینه‌های مرتبط در دفاتر قانونی، موجب بروز ابهام در بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در این حوزه شده است. افزون بر این، وجود برخی نارسایی‌ها و اختلالات در سامانه‌های اجرایی از جمله سامانه فیدا و همچنین ضعف در پاسخگویی دستگاه‌های ذی‌ربط، روند تأمین و ترخیص مواد اولیه را با مشکلات مضاعفی مواجه کرده است؛ موضوعی که در کنار محدودیت‌های موجود در تأمین سرمایه، فشار قابل توجهی را بر واحدهای تولیدی این صنعت تحمیل نموده است. در ادامه، محدودیت منابع ارزی کشور و اتکای صرف بانک مرکزی به تأمین ارز از پنج روش ارز بانکی، ارز حاصل از سپرده‌های خود و دیگران، و ارز حاصل از صادرات خود و دیگران، در عمل دسترسی بسیاری از واحدهای تولیدی به ارز مورد نیاز برای واردات مواد اولیه و قطعات را با دشواری مواجه ساخته است. همچنین، محدودیت‌ها و وقفه‌های موجود در فرآیند ثبت سفارش مواد اولیه و قطعات مورد نیاز تولید، به همراه طولانی شدن زمان تخصیص ارز برای ثبت سفارش‌های انجام شده، موجب بروز کمبود مواد اولیه در واحدهای تولیدی و کاهش امکان برنامه‌ریزی برای استمرار تولید شده است.

علاوه بر این، اعمال محدودیت‌های ناشی از سقف بهینه‌سازی مصرف ارز و اشغال ظرفیت ارزی بنگاه‌ها توسط ثبت سفارش‌های بلا تکلیف سال‌های گذشته، امکان ثبت سفارش جدید را برای بسیاری از واحدهای تولیدی محدود کرده است. در همین راستا، بخشی از مواد اولیه وارداتی نیز به دلیل مشکلات سیستمی، محدودیت‌های مرتبط با ثبت سفارش و یا عدم امکان اعمال اصلاحات و ویرایش‌های مورد نیاز در سامانه‌های ذی‌ربط، در گمرکات کشور متوقف شده و امکان ترخیص آن‌ها فراهم نگردیده است.

در بخش تأمین داخلی نیز، تولیدکنندگان این صنعت با چالش‌هایی در تأمین برخی مواد اولیه به ویژه محصولات فولادی و پتروشیمی مواجه هستند؛ به گونه‌ای که آسیب به زیرساخت‌های تولید و عرضه این محصولات، محدودیت در دسترسی و افزایش هزینه‌های تأمین را به همراه داشته است. همچنین تمرکز واردات برخی اقلام فولادی در اختیار تعداد محدودی از عرضه‌کنندگان، زمینه‌ساز ایجاد انحصار، افزایش قیمت و محدودیت دسترسی واحدهای تولیدی به این نهادهای حیاتی شده است.

با عنایت به مراتب فوق، انجمن صنایع لوازم خانگی از دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی درخواست نموده است تا پیشنهادات ذیل در کارگروه کارشناسی و تخصصی شورا مورد بررسی قرار گیرد:

۱. بازگشایی فوری ثبت سفارش برای مواد اولیه، قطعات و ملزومات تولید
۲. حذف یا تعلیق موقت قاعده بهینه‌سازی مصرف ارزی
۳. فراهم سازی امکان واردات مواد اولیه بدون انتقال ارز و تدوین دستورالعمل شفاف برای ثبت مالی آن
۴. ایجاد امکان استفاده مستقیم از ارز حاصل از صادرات برای واردات مواد اولیه
۵. رفع انحصار در تأمین مواد اولیه به ویژه در حوزه فولاد و پتروشیمی
۶. فراهم‌سازی امکان ترخیص مواد اولیه موجود در گمرک، حتی در مواردی که ثبت سفارش به دلیل محدودیت‌های سیستمی انجام نشده است
۷. رفع محدودیت‌های سهمیه ارزی که مانع ثبت سفارش جدید شده‌اند
۸. رفع مشکلات سامانه‌هایی نظیر سامانه فیدا و تقویت پاسخگویی اجرایی
۹. ایجاد سازوکار اجرایی برای ترخیص سریع کالاهای موجود در گمرکات
۱۰. اختصاص تسهیلات ویژه برای تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی